

INITIATIEFADVIES

Administratieve vereenvoudiging in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

20 april 2017

Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Bischoffsheimlaan 26 – 1000 Brussel

Tel : 02 205 68 68 – Fax : 02 502 39 54 – www.esr.brussel

	Initiatiefadvies
Aanvraag behandeld door	WG administratieve vereenvoudiging
Aanvraag behandeld op	14 juli 2016, 23 november 2016 en 15 maart 2017
Advies uitgebracht door de Plenaire zitting op	20 april 2017

Vooraf

Administratieve vereenvoudiging is een thema dat steeds terugkeert in de adviezen die de Economische en Sociale Raad zowel op het vlak van stedenbouwkunde, leefmilieu, economie, fiscaliteit, ... formuleert. **De Raad** ziet erop toe om een vereenvoudiging van de formulieren, het gebruik van elektronische procedures, het hergebruik van gegevens, ... te vragen.

Gelijklopend dringt hij er steeds op aan dat deze administratieve vereenvoudiging niet met een deregulering mag worden verward.

De Raad is van plan om zijn samenwerking met Easybrussels, het Brussels agentschap voor administratieve vereenvoudiging, aan te grijpen om zich nog meer over kwesties met betrekking tot administratieve vereenvoudiging te buigen, om zo de formaliteiten van ondernemingen en burgers te vereenvoudigen.

Aldus hebben **de Raad** en Easybrussels op 9 juni 2016 een samenwerkingsakkoord ondertekend. Dit strekt ertoe de dialoog over kwesties met betrekking tot administratieve vereenvoudiging tussen de gewestelijke en plaatselijke besturen enerzijds, en de ondernemingen anderzijds te versterken. De partijen verbinden zich in het kader en de naleving van hun bevoegdheden ertoe om :

- samen te overleggen over de verwachtingen van de ondernemingssector in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op het vlak van administratieve vereenvoudiging ;
- een samenwerking tot stand te brengen ;
- gemeenschappelijke projecten vast te stellen.

In het kader van hun werkzaamheden hebben de leden van **de Raad** vertegenwoordigers van Impulse ontmoet die de lijst van de noden van de ondernemers 2016 zijn komen uiteenzetten, evenals een vertegenwoordiger van de FOD P&O betreffende e-procurement.

Advies

1. Algemene beschouwingen

In eerste instantie stelt **de Raad** enkele prioriteiten inzake stedenbouwkunde, leefmilieu, fiscaliteit, overheidsopdrachten en overheidssteun vast, waarvoor hij meer administratieve vereenvoudiging wenst. Voor elk van zijn aanbevelingen somt hij de actoren op, waarvoor er volgens hem bij de concretisering ervan een rol moet zijn weggelegd.

In tweede instantie plaatst **de Raad** de instrumenten op de voorgrond, die de administratieve vereenvoudiging zouden kunnen ondersteunen.

Anderzijds benadrukt **de Raad** op een positieve wijze het werk dat Impulse bij de opstelling van de lijst van de noden van de ondernemers heeft verricht. Hij vraagt om een antwoord te bieden op de terugkerende moeilijkheden in termen van administratieve logheid waaraan KMO's en zelfstandigen het hoofd moeten bieden.

1.1. Op het vlak van stedenbouwkunde

VASTSTELLINGEN :

In de lijst 2016 van de noden van de ondernemers die Impulse heeft opgesteld¹, heeft **de Raad** de volgende noden op het vlak van stedenbouwkunde als prioritair aangeduid, wetende dat nood 2 en 5 al vele jaren in deze lijst terugkeren : nood 2 - snel verkregen stedenbouwkundige vergunningen ; nood 4 - een binnen een redelijke termijn verkregen unieke vergunning en nood 5 - een unieke gesprekspartner om stedenbouwkundige en milieuvergunningen te verkrijgen.

De Raad is zich ervan bewust dat de hervorming van het BWRO, die meer bepaald over de kwesties met betrekking tot de vergunningen gaat, momenteel op het niveau van het Parlement wordt besproken. Gelet op het belang van deze kwesties en de noodzaak om de administratieve lasten ter zake te verlichten, is hij echter zo vrij om enkele van zijn opmerkingen ter zake te herhalen.

AANBEVELINGEN :

De Raad dringt aan op de volgende punten, omdat deze steeds terugkeren en regelmatig door de sociaaleconomische actoren op de voorgrond worden geplaatst :

- **De procedure voor het aanvragen van een vergunning in twee fasen reorganiseren.** Volgens de feedback vanop het terrein zijn de meeste vertragingen immers te wijten aan, hetzij opnieuw in vraag stellen van projecten als gevolg van vragen vanwege de Overlegcommissie, hetzij uit het beroep dat door tegenstanders als gevolg van gevallen van gunstige adviezen wordt aangetekend.

De Raad stelt dus voor om een eerste fase te hebben, waarin het openbaar debat (Overlegcommissie) over de fundamentele elementen van het dossier vooraf in de procedure zou plaatsvinden. Uiteraard is voor **de Raad** het openbaar debat onontbeerlijk, maar moet dit meer vooraf in de procedure worden gevoerd en zich op de fundamentele elementen van het dossier met de vergunningsaanvraag baseren, d.w.z. op de stedenbouwkundige en ecologische bekommernissen. Deze voorafgaandelijke tussenkomst zal het de aanvrager toelaten om zijn project te gelegener tijd aan te passen.

Deze fase zou worden gevolgd door een tweede stap met de overdracht van het zogeheten technische dossier (« bouwvergunning ») aan het Bestuur. Deze stap verloopt dus zonder enige bekendmaking.

Bijgevolg wordt er voorgesteld om van de procedure inzake stedenbouwkundige vergunning (SV) af te stappen en om tijdens de procedures voor het aanvragen van stedenbouwkundige vergunningen de stedenbouwkundige benadering los te koppelen van de analyse van de reglementaire conformiteit.

Volgens **de Raad** zal deze procedure in twee fasen het toelaten om tijdens de eerste fase van de procedure vlugger waarborgen aangaande de ontvankelijkheid van de aanvraag te bekomen en in werkelijkheid een tijdswinst te verkrijgen. Bovendien vallen de wijzigingen, door het openbaar debat vroeger te organiseren, eenvoudiger te overwegen (gelet op de geringere investering bij de ontwikkeling van het project). Dit zou betere mogelijkheden moeten bieden om de voorstellen die uit dit debat voortvloeien beter in het project te integreren, dan wel om zijn eigen oorspronkelijk concept te verdedigen om de tijdelijke en financiële investering te laten renderen.

¹ De lijst van de noden van de ondernemers voor het jaar 2017 wordt momenteel voltooid.

- **Een unieke procedure en loket voorzien om een stedenbouwkundige en milieuvergunning te verkrijgen (gemengde vergunning).**

Bij een gemengd project waarvoor de aanvrager een stedenbouwkundige en milieuvergunning wil verkrijgen, dringt **de Raad** erop aan dat een aanvraag op één enkele plaats en doeltreffend moet kunnen worden ingediend. De aanvrager heeft een uniek contactpunt, één gesprekspartner die met de coördinatie van de verschillende zowel gewestelijke als gemeentelijke partijen voor het afleveren van een unieke gemengde vergunning is belast.

- **Het aanvraagformulier van stedenbouwkundige vergunningen vereenvoudigen** om het toegankelijker te maken.
- **Een elektronische procedure voorzien** : een vergunningsaanvraag moet online met een **opvolging van het dossier** kunnen worden ingediend. De automatisering van de procedures moet worden versneld en er moet een rechtstreekse toegang tot alle documenten van de procedure voor de vergunningsaanvrager worden voorzien.
- **Doorheen de hele procedure langs elektronische weg communiceren** : de volledige communicatie (met inbegrip van de uitwisselingen tussen de vergunningsaanvragers en het Bestuur) zou zoveel mogelijk langs elektronische weg moeten verlopen.
- **De lijst van handelingen en werken van geringe omvang bijwerken** : vrijstellingen van vergunningen, procedures vrijgesteld van bijzondere bekendmakingsmaatregelen, van het advies van de afgevaardigd ambtenaar, ...
- **De online informatie met betrekking tot de vergunningsaanvragen regelmatig bijwerken.**

ACTOREN :

- Kabinet van Minister-president Vervoort ;
- Brussel Stedenbouw en Erfgoed (BSE) ;
- Leefmilieu Brussel ;
- Afgevaardigd ambtenaar ;
- Gemeenten.

1.2. Op het vlak van fiscaliteit

VASTSTELLING :

Momenteel kunnen de 19 Brusselse gemeenten verschillende belastingreglementen nemen, die door gedifferentieerde voorwerpen en belastinggraden worden gekenmerkt. Voor een onderneming die een vestiging op het grondgebied van meerdere Brusselse gemeenten heeft, brengt deze ongelijkheid in de reglementering een aanzienlijke administratieve last met zich mee (verschillende formaliteiten naargelang de gemeente, ...).

AANBEVELINGEN :

De Raad buigt zich hier enkel over de kwesties met betrekking tot administratieve vereenvoudiging en spreekt zich niet uit over de opportuniteit om het bedrag van de belastingen al dan niet te herzien. In deze context beveelt hij aan om :

- **De naamgeving van de belastingen te uniformeren**, die van gemeente tot gemeente kan verschillen.

- **De verschillende gemeentereglementen betreffende deze belastingen verplicht op de website van elk van de gemeenten en van het Gewest te publiceren** en om deze publicaties up-to-date te houden. De belasting zou pas mogen worden toegepast vanaf het ogenblik dat deze online werd gepubliceerd. In het digitale tijdperk lijkt de bekendmaking via de aankondigingsborden van de gemeente voorbijgestreefd.

De Raad stelt immers vast dat de gemeentelijke belastingreglementen te vaak in de loop van de legislatuur veranderen en dat ze niet altijd « online » worden gepubliceerd. Indien ondernemers zich niet ter plaatse begeven om de aankondigingsborden te raadplegen, zijn ze niet op de hoogte van de nieuw opgelegde belastingen. Tevens zou men de nieuwe belastingreglementen op chronologische wijze moeten kunnen raadplegen.

- **Op het gewestelijk niveau modellen van belastingreglementen voor de gemeenten aan te nemen.**
- **Op het gemeentelijk niveau het type van belastingen en het type van berekeningen te harmoniseren** (identieke criteria als berekeningsbasis van de belastingen, ook al zijn de percentages gedifferentieerd).

In dat opzicht verwijst **de Raad** naar de methodologie die werd gehanteerd in het kader van de ordonnantie ter harmonisering van de procedures met betrekking tot de administratieve geldboeten op het vlak van reisagentschappen en toeristische logies².

- **Erover na te denken om bepaalde belastingen samen te voegen met het oog op een eenvoudigere behandeling en inning.**

ACTOREN :

- Kabinet van Minister Vanhengel ;
- Brussel Fiscaliteit ;
- Brussel Plaatselijke besturen ;
- Brulocalis.

1.3. Op het vlak van leefmilieu

1.3.1 Het BWRO herzien door meer rekening te houden met de economische realiteiten

AANBEVELINGEN :

- **Een beginsel invoeren van automatisch onderzoek van de dossiers met betrekking tot de gelijkwaardigheidserkenning van concepten of technologieën tussen de Gewesten :** men zou moeten overgaan tot een proactief onderzoek om te bepalen welke dossiers in een ander Gewest al gelijkwaardigheden hebben verkregen. De invoering van een beginsel van automatisch onderzoek van dergelijke dossiers zou een grote administratieve vereenvoudiging betekenen.
- **De parkeerregels vereenvoudigen wanneer men de milieuvergunning moet vernieuwen.** De regels inzake parkeerplaatsen voor de kantoorfunctie zijn immers strenger dan voor de andere functies. In dat opzicht vraagt **de Raad** dus een harmonisatie en een vereenvoudiging, zodat er enkel in de gevallen wanneer de onderneming dit echt nodig acht een beroep wordt gedaan op een extern persoon (erkend bureau) om de mobiliteitsstudie te verrichten.

² Zie ordonnantie van 8 mei 2014 betreffende het toeristische logies en ordonnantie van 23 december 2016 betreffende de gewestbelasting op de inrichtingen van toeristisch logies.

1.3.2 De milieuraapporten

AANBEVELINGEN :

Wat de milieuraapporten betreft, beveelt **de Raad** aan om :

- **Een gedetailleerde screening van alle gevraagde gegevens te verrichten** om na te gaan of ze onontbeerlijk zijn en effectief worden gebruikt.
- **Een unieke elektronische aangifte in te voeren**, opdat de gegevens niet meerdere malen moeten worden verstrekt.
- **Te voorkomen dat er gegevens worden gevraagd die ergens anders al zijn gekend**. Aldus moeten de gekende gegevens - zoveel mogelijk - op voorhand zijn ingevuld (only once-beginsel).
- **De ondernemingen in staat te stellen om de gegevens op hun eigen tempo en volgens hun eigen planning te kunnen invullen**.
- **Een unieke deadline voor het indienen van het dossier te voorzien**.

ACTOREN :

- Kabinet van Minister Fremault ;
- Leefmilieu Brussel.

1.4. Op het vlak van overheidsopdrachten

1.4.1 E-procurement

VASTSTELLING :

Wat het plaatsen van de opdrachten langs elektronische weg en de desbetreffende termijnen betreft, voorziet het voorontwerp van koninklijk besluit houdende uitvoering van de nieuwe wet op de overheidsopdrachten dat « Behalve enkele uitzonderingen, **de overheidsopdrachten met elektronische middelen zullen moeten worden geplaatst**. Wat de opdrachten boven de Europese drempels betreft, zal deze verplichting ingaan vanaf 18/10/2018, behalve voor de aankoopcentrales (18/04/2017) (art. 126). Voor de opdrachten die deze drempels niet halen, zal deze verplichting ingaan op 01/01/2020 (art. 127) ».

AANBEVELINGEN :

E-procurement is één van de prioriteiten van Easybrussels en om die reden dringt **de Raad** aan op de volgende punten waarvan er enkele momenteel worden verwezenlijkt :

- **De aanbestedende overheden voorbereiden op/opleiden voor** het plaatsen van opdrachten langs elektronische weg (via e-procurement).
- **Een zeer ruime bekendmaking en opleidingsaanbod inzake e-procurement ten behoeve van ondernemingen voorzien**. Er zouden ook helpdesks moeten worden overwogen.

In dat opzicht moeten er partnerschappen met de representatieve ondernemings- en middenstandsorganisaties worden voorzien, zodat deze een tussenpersoon in de opleiding van ondernemingen inzake e-Procurement kunnen zijn.

- **De administratieve procedures voor de ZKO's vereenvoudigen**.

- **In het kader van de oplegging van e-Procurement een gezamenlijke datum voorzien, opdat de ondernemingen correct zouden worden voorbereid.**
- **Het antwoord langs elektronische weg op alle overheidsopdrachten mogelijk maken.** Het moet een keuze van de ondernemer zijn om gebruik te maken van e-mails.

ACTOREN :

- Easybrussels ;
- Representatieve ondernemingsorganisaties en de middenstanden ;
- Alle Besturen ;
- Observatorium van de referentieprijzen voor de overheidsopdrachten.

1.4.2 Toegankelijkheid van de overheidsopdrachten

VASTSTELLING :

De toegang van zelfstandigen en ondernemingen tot overheidsopdrachten is een inzet voor de groei van hun activiteiten.

AANBEVELINGEN :

Wat de toegankelijkheid van de overheidsopdrachten betreft, beveelt **de Raad** aan om :

- **De inschrijvingsprocedures te vereenvoudigen via de systematisering van het gebruik van Digiflow** door de verschillende plaatselijke besturen.
- **Voorzieningen zoals een helpdesk en een wijd verspreide gids ten behoeve van KMO-verantwoordelijken te versterken.**
- **Gebruik te maken van standaardlastenboeken om offerteaanvragen duidelijker te maken.**
- **Geen bankattesten meer te vragen, die de ondernemer veel geld kosten wanneer hij meerdere aanvragen per maand moet beantwoorden.**
- **De federale rondzendbrief van 16 mei 2014 toe te passen om de toegang van KMO's tot overheidsopdrachten te bevorderen** (zie in het bijzonder hoofdstuk 4, punt 5).
- **Zonder afbreuk aan de bestrijding van sociale dumping, een frequenter gebruik van de verdeling in percelen van opdrachten te overwegen, zodat ook ZKO's er toegang toe kunnen hebben.**
- **De betalingstermijnen te versnellen.**

ACTOREN :

- Easybrussels ;
- Representatieve ondernemingsorganisaties en de middenstanden ;
- Alle Besturen ;
- CIBG ;
- Observatorium van de referentieprijzen voor de overheidsopdrachten.

1.4.3 Verslag van de werkgroep sociale dumping

VASTSTELLING :

De Raad verheugt zich over de zeven concrete maatregelen die ingevolge de werkzaamheden van de werkgroep sociale dumping werden aangenomen en die het moeten toelaten om sociale dumping bij overheidsopdrachten te bestrijden.

AANBEVELINGEN :

Niettemin beveelt **de Raad** aan om :

- Een tijdschema te voorzien om deze maatregelen ten uitvoer te leggen.

ACTOREN :

- Kabinet van Minister-president Vervoort ;
- Kabinet van Minister Gosuin.

1.5. Op het vlak van overheidssteun

VASTSTELLING :

De Raad herinnert eraan dat de Regering in haar Small Business Act (SBA) zich ertoe verbonden heeft om een digitaal platform te ontwikkelen waarop KMO's enerzijds hun subsidieaanvragen (steun voor economische expansie, voor buitenlandse handel en voor innovatie) via een tool met één toegang kunnen invoeren en beheren, en anderzijds een aantal procedures en vergunningen kunnen beheren (toegang tot het beroep, toeristische logies, reisagentschappen, ...).

AANBEVELINGEN :

De Raad beveelt de Regering aan om :

- Zich te baseren op de tool « **KMO-portefeuille** » die in het Vlaams Gewest werd ontwikkeld.

2. Tools voor administratieve vereenvoudiging

2.1. Better regulation

2.1.1 Sociaaleconomische impactanalyse

VASTSTELLING :

Maar al te vaak heeft **de Raad** in zijn adviezen vastgesteld dat er geen sociaaleconomische impactanalyse wordt verricht alvorens een nieuwe regelgeving wordt ingevoerd. Dit was bijvoorbeeld het geval in dossiers zoals de invoering van de kilometerheffing, het BWLKE, ...

Op het federaal niveau definieert de wet van 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging de regelgevingsimpactanalyse als : « §1. de evaluatie van de potentiële gevolgen van elk in artikel 6 bedoeld voorontwerp van regelgeving op de economie, het leefmilieu, de sociale aspecten en de overheidsdiensten, voorafgaand aan de goedkeuring ervan door de politieke overheid.

§ 2. De impactanalyse heeft betrekking op :

1° de volgende transversale doelstellingen :

- a) de duurzame ontwikkeling als algemene beleidsdoelstelling, zoals bedoeld in artikel 7bis van de Grondwet ;

- b) de gelijkheid van vrouwen en mannen, zoals bedoeld in artikel 10, derde lid, van de Grondwet ;
- c) de beleidscoherentie ten gunste van ontwikkeling.

2° de volgende aangelegenheden :

- a) de administratieve lasten ;
- b) de kleine en middelgrote ondernemingen.

De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de impactanalyse tot andere transversale doelstellingen en andere aangelegenheden uitbreiden, om de kwaliteit en de coherentie van de regelgeving verder te verbeteren ».

AANBEVELINGEN :

De Raad meent dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich eveneens van een dergelijke tool moet voorzien. Hiertoe moet men nagaan welke goede praktijken er zowel op het Europees als op het federaal niveau ter zake bestaan. Dit om meer bepaald te voorkomen dat met de invoering van een impactanalyse de procedures nodeloos worden verzaamd indien de kwaliteit van de analyse niet is gewaarborgd.

Alvorens een nieuwe regelgeving (ordonnantie en/of besluit + formulier) in te voeren, is het absoluut noodzakelijk om :

- **Een planning te voorzien van de regelgevingen die zullen worden gewijzigd of die nieuw in werking zullen treden**, om zo de actoren die eraan zullen worden onderworpen zo goed en zo vlug mogelijk voor te bereiden.
- **Over een kritische analyse te beschikken van de zowel positieve als negatieve sociale economische gevolgen die deze regelgeving met zich meebrengt**. Deze gedetailleerde en nauwkeurige analyse moet een echte meerwaarde bieden. Ze moet ertoe aanzetten om echt te vereenvoudigen en om te bepalen of de regelgeving nodig is om de gestelde doelen te behalen.

Bovendien moet ze de basis vormen om de besprekingen voort te zetten over de tekstontwerpen die worden voorgesteld. Voor **de Raad** moet de uitwerking van nieuwe regelgevingen beter rekening houden met de concrete toepassing ervan en met de gevolgen ervan voor ondernemingen en burgers.

- **Bij de ontwikkeling van nieuwe wetsbepalingen zo vroeg mogelijk alle betrokken actoren meer te raadplegen en er overleg mee te plegen (meer bepaald met de sociale partners via de Adviesraden).**

In dat opzicht verwijst **de Raad** naar een overlegmethode die voortkomt uit de Strategie 2025, meer bepaald **de gedeelde prioriteiten**. Ter herinnering, dit concept beoogt hoofdoelen van de Strategie 2025 die het voorwerp zijn van een « samen-werking » tussen de Brusselse Regering en sociale partners. Concreet neemt dit de vorm aan van een eerste raadplegingsfase die plaatsvindt alvorens het voorontwerp van teksten wordt opgemaakt, gevolgd door de klassieke raadplegingsfase die na de zogeheten fase van « eerste lezing » plaatsvindt. Dit dubbele tijdsaspect van de raadpleging biedt de sociale partners de gelegenheid om aan de beginopmaak van de tekst deel te nemen. Een grotere betrokkenheid van bij het begin laat het ook toe om de regelgeving beter te begrijpen en om ze dus eenvoudiger toe te passen.

De Raad vraagt om deze analyse stelselmatig toe te voegen aan de adviesaanvraag die de ESRBHG wordt voorgelegd.

- **Het beginsel « Think small first » toe te passen**, dat bij de ontwikkeling van de regelgevingen rekening houdt met de belangen van de KMO's (zie hierna).

Op basis van de ervaring die men op het federaal niveau met de instelling van een Regelgevingsimpactanalyse (RIA) al heeft en van het advies dat de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven³ hierover heeft geformuleerd, beveelt **de Raad** eveneens aan om :

- **De kwaliteit van de sociaaleconomische impactanalyse te waarborgen** : een volledige en doorgedreven analyse is noodzakelijk, zo niet heeft deze geen zin. Hiertoe moeten de benodigde tools ter beschikking worden gesteld van diegenen die deze analyse moeten verrichten. Zo bestaat er op het federaal niveau een helpdesk (informatie-uitwisselingsplatform, een FAQ en een handboek dat de sleutelwoorden van het formulier verduidelijkt).

De Raad meent dat dergelijke tools ook in het Brussels Gewest zouden moeten worden ontwikkeld en dat men zich van een correct gebruik ervan zal moeten vergewissen, zodat de sociaaleconomische impactanalyse kwaliteitsvol is.

ACTOREN :

- Kabinet van Minister Gosuin ;
- Easybrussels in samenwerking met de ESRBHG ;
- Brussel Economie en Werkgelegenheid.

2.1.2 KMO-test

VASTSTELLING :

De Small Business Act voorziet de invoering van een gewestelijke KMO-test om te garanderen dat de toekomstige wetgevingen « KMO-vriendelijk » zijn en de noden van de Brusselse ondernemers zo vroeg mogelijk integreren. De Small Business Act definieert de KMO-test als *een preventief instrument dat de integratie van de noden van de KMO's beoogt in de ontwikkelingsfase van de reglementeringen. Hij zal worden toegepast op elke wetgeving die rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking heeft tot de ondernemingen. De aanpak zal deel uitmaken van het « KMO-luik » binnen de toekomstige « multidisciplinaire test », die een gendertest omvat, de KMO-test en andere elementen voor administratieve vereenvoudiging.*

AANBEVELINGEN :

Ten overstaan van de invoering van deze KMO-test beveelt **de Raad** aan om :

- **Van de KMO-test een luik van de RIA te maken (beide analyses staan niet los van elkaar).**
- **Het Bestuur de KMO-test te laten afnemen en dat deze vervolgens kan worden geëvalueerd door een overleginstantie** die de sectorale sociale partners verenigt. Deze adviesdimensie is belangrijk om te voorkomen dat de test zomaar « in elkaar wordt geflanst ». Het doel is dat deze instantie beschouwingen kan doorgeven met betrekking tot de eventuele administratieve lasten die de tenuitvoerlegging van de nieuwe regelgeving met zich zou kunnen meebrengen, en eventueel mogelijke vereenvoudigingen en/of vrijstellingen ten aanzien van de KMO's kan voorstellen.

³ CRB 2016-0940 DEF

- **Deze KMO-test effectief te maken voor niet alleen de ontwerpen van ordonnanties, maar ook voor de ontwerpen van besluiten en van rondzendbrieven die een impact op de KMO's en zelfstandigen zouden kunnen hebben.** Het is immers op dat niveau dat de uitvoeringsmaatregelen vaak worden bepaald.

Tevens vraagt **de Raad** dat de formulieren die de regelgevingen met zich meebrengen, eveneens kunnen worden geanalyseerd.

- **Het resultaat van de KMO-test over te maken samen met de adviesaanvraag die de ESRBHG wordt voorgelegd.**

ACTOREN :

- Kabinet Gosuin ;
- Easybrussels in samenwerking met de ESRBHG ;
- Brussel Economie en Werkgelegenheid.

2.1 3 Controle van de regelgevingen

VASTSTELLING :

De Raad stelt vast dat bepaalde wetgevingen die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd in werkelijkheid niet effectief zijn en ten uitvoer worden gelegd.

AANBEVELINGEN :

In dat opzicht beveelt **de Raad** aan om :

- **Te verzekeren dat de gepubliceerde regelgevingen effectief ten uitvoer zullen worden gelegd en dat er effectief controlemiddelen zullen zijn.** Zo niet kan de vraag zich stellen waarom bepaalde regelgevingen moeten worden nageleefd, gezien ze gecontroleerd worden, terwijl dit voor andere niet het geval is.
- **De regelgevingen in trekken die achterhaald zijn.**

2.2. Open data

VASTSTELLINGEN :

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geven nu al verschillende tools toegang tot bepaalde open data. Dit is meer bepaald het geval voor de monitoring van de wijken, de website Brugis, de website Opendatastore die momenteel wordt ontwikkeld, alsook voor privé-initiatieven⁴.... Deze tools verzamelen een aantal vrij toegankelijke gegevens.

De Raad is zich ervan bewust dat Easybrussels momenteel rond de instelling van deze tool werkt, met meer bepaald de aanwerving van iemand die een inventaris van de open data moet opmaken.

AANBEVELINGEN :

De Raad dringt erop aan om :

- **Al deze gegevens op één enkel platform/website te centraliseren** om zo een betere algemene visie te hebben op wat er in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bestaat, ontbreekt, ... Dit zou eveneens een betere transparantie en dus een eenvoudigere communicatie over deze tool toelaten, die momenteel nog veel te weinig gekend is.

⁴ Bijvoorbeeld de website ici.brussels/nl

- **Ervoor te zorgen** dat deze gegevens **regelmatig worden bijgewerkt**.

ACTOREN:

- CIBG ;
- Easybrussels ;
- Alle Besturen en Semi-overheidsinstellingen.

2.3. Stappen-ABC

VASTSTELLING :

Er is een bereidheid op het gewestelijk niveau om een tool van het type Stappen-ABC te ontwikkelen (zoals deze in het Waals Gewest bestaat).

AANBEVELING :

Voor **de Raad** moet men :

- **De online publicatie van een Stappen-ABC zo vlug mogelijk concretiseren** : een dergelijk instrument moet immers een unieke toegangspoort naar alle administratieve stappen zijn die een particulier of een onderneming bij een Bestuur kan verrichten. De centralisatie van alle stappen op één enkele website zal een beter zicht geven op wat er mogelijk is en zal het toelaten om tijd te winnen, en dit in het bijzonder bij de toegang tot overheidssteun voor ondernemingen.

ACTOREN:

- CIBG ;
- Easybrussels ;
- Alle Besturen en Semi-overheidsinstellingen.

2.4. Vertrouwensbeginsel

VASTSTELLING :

Het opzet van vereenvoudiging is tweevoudig. Enerzijds verliezen ondernemingen veel tijd om dossiers aan te leggen en om te voldoen aan de formaliteiten die ermee samengaan en geven ze geld uit aan de aankoop van bepaalde stukken die misschien onnodig zullen zijn. Anderzijds besteden de Besturen nodeloos veel tijd aan het analyseren en behandelen van al deze stukken, in plaats van zich aan andere taken te wijden, zoals de begeleiding van gebruikers, meer gerichte maar kwaliteitsvolle controles, ...

AANBEVELINGEN :

De Raad vraagt om, naar het voorbeeld van wat er op het Waals niveau en van de Federatie Wallonië-Brussel werd ingesteld, **het vertrouwensbeginsel in te voeren** dankzij hetwelk de gebruiker van overheidsdiensten ervan wordt vrijgesteld om stelselmatig bepaalde bewijsstukken of attesten voor te leggen wanneer hij een aanvraag indient. De tenuitvoerlegging ervan draagt in grote mate bij tot een vermindering van de administratieve lasten van alle gebruikers, buiten en binnen het Bestuur.

Concreet stelt **de Raad** een analysemethodologie voor die berust op het in overweging nemen van de opportuniteit, van het risicobeheer en van de haalbaarheid van dit vertrouwensbeginsel. In functie van een uiterst nauwkeurige analyse laat deze methodologie het toe om :

- bepaalde bewijsstukken of attesten *a priori* af te schaffen ;
- deze stukken te vervangen door een verklaring op eer, waarbij een mogelijke controle *a posteriori* wordt behouden ;
- tot slot via andere wegen informatie in te winnen (gebruik maken van interne bronnen of intekenen op stromen van authentieke bronnen via de BCED (Kruispuntbank voor de Uitwisseling van Gegevens) om bijvoorbeeld fiscale gegevens te verkrijgen, RSZ, KSZ, ...).

In ieder geval moeten de voorwaarden van de verandering worden geanalyseerd, en dan in het bijzonder de controlemodaliteiten : van een bijna volledige controle *a priori* schakelt men over op een doelgerichte controle *a posteriori*.

Het beginsel is dientengevolge dat men ervan uitgaat dat de gebruiker vertrouwenswaardig is, en dat men sancties overweegt van voor wie dit niet zou zijn.

2.5. Samenwerking tussen de federale, gewestelijke en gemeentelijke Besturen

2.5.1 Only once-beginsel

VASTSTELLING :

De Raad stelt vast dat particulieren en ondernemingen nog al te vaak verschillende Besturen meerdere malen eenzelfde informatie moeten verstrekken.

AANBEVELING :

Teneinde het only once-beginsel ten uitvoer te leggen, beveelt **de Raad** aan om :

- **De Brusselse Besturen en semi-overheidsinstellingen aan te moedigen om gebruik te maken van informatie, getuigschriften en controlebronnen waarover ze al beschikken.** Elk Bestuur heeft de verantwoordelijkheid om zijn huidige stappen te analyseren, om zo nutteloze documentaanvragen af te schaffen. In dat opzicht bestaat de rol van Easybrussels erin om hen hiervoor te sensibiliseren.
- **Ervoor te ijveren dat er « authentieke bronnen » worden gecreëerd.**

ACTOREN :

- Alle Besturen en Semi-overheidsinstellingen ;
- CIBG ;
- Easybrussels.

2.5.2 Samenwerking tussen de Besturen

AAANBEVELINGEN :

In dezelfde gedachtegang als het only once-beginsel, dringt **de Raad** aan op een goede samenwerking tussen Besturen en Instellingen, ongeacht deze federaal, gewestelijk of gemeentelijk zijn, meer bepaald in het kader van gegevensuitwisseling en dossierbeheer, om zo elke administratieve logheid te voorkomen.

Bovendien dringt **de Raad** erop aan dat de hervormingen die op het vlak van de reorganisatie van het gewestelijk Bestuur aan de gang zijn (meer bepaald inzake stedenbouw, erfgoed en fiscaliteit) in termen van administratieve vereenvoudiging geen negatieve gevolgen voor het beheer van de dossiers zou hebben. Deze moeten in tegendeel de gelegenheid zijn om nog eens na te denken over bepaalde processen, om zo de administratieve lasten voor burgers en ondernemingen te verminderen.

2.6. Easybrussels van de noodzakelijke menselijke en financiële middelen voorzien

VASTSTELLING :

Easybrussels heeft als algemene opdracht de administratieve lasten te verminderen, die op de burgers en ondernemingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wegen.

AANBEVELINGEN :

Opdat Easybrussels deze opdracht en deze die eruit voortvloeien tot een goed einde zou kunnen brengen, vindt **de Raad** het absoluut noodzakelijk om :

- **Het agentschap van de noodzakelijke menselijke en financiële middelen te voorzien**, gelet op de inzet en het belang van administratieve vereenvoudiging.

Administratieve vereenvoudiging vraagt immers een transversale benadering zowel op het gewestelijk, als op het gemeentelijk niveau. Het is dus van belang dat Easybrussels een centraliserende rol in dit proces vertolkt.

Anderzijds vindt **de Raad** het positief dat binnen elk Bestuur een referentiepersoon met administratieve vereenvoudiging wordt belast. Tevens benadrukt hij op een positieve wijze het feit dat administratieve vereenvoudiging voortaan deel uitmaakt van de strategische doelstellingen van de Brusselse volksvertegenwoordigers.

3. Bijzondere beschouwingen

3.1. Tegenvoorbeeld op het vlak van administratieve vereenvoudiging

Met dit punt wenst **de Raad** een tegenvoorbeeld op het vlak van administratieve vereenvoudiging op de voorgrond te plaatsen, meer bepaald het computerprogramma Osiris.

Oorspronkelijk was het opzet van het computerprogramma Osiris lovenswaardig, gezien het erop aankwam om een aantal bestaande applicaties in het systeem te integreren (aanvragen van vergunningen, betalen van belastingen om het openbaar domein te gebruiken, reserveren van signalisatieborden, ...). Welnu, in werkelijkheid is dit niet het geval.

Ten eerste werd er bij de ontwikkeling van het programma geen voorafgaandelijk overleg met de betrokken actoren gepleegd, wat het gebruik en de uitvoerbaarheid van het programma ingewikkeld maakt.

Ten tweede werd het programma voor institutionele verzoekers, maar niet voor KMO's of zelfstandigen uitgedacht. Het « Think small first »-beginsel werd niet toegepast, en voor zelfstandigen of KMO-verantwoordelijken is het moeilijk om op een eenvoudige en vlugge manier gegevens te coderen in dit programma dat zeer complex is.

Ten derde werden met andere bestuursniveaus verwante procedures niet rechtstreeks in het systeem geïntegreerd, wat nog een laag zowel administratieve als financiële lasten eraan toevoegt.

3.2. Toegang tot de technologie

Bepaalde aanbevelingen van **de Raad** geven de voorrang aan elektronische procedures. Hij wijst echter op het feit dat bepaalde personen geen toegang tot digitale technologie hebben. Men moet er dus op toezien dat er voor iedereen een digitale toegang kan worden verzekerd.

Bovendien staat de invoering van een digitale procedure niet altijd of automatisch gelijk aan een administratieve vereenvoudiging.

*
* *